Oefening 4.9 p A.12

Het gebied waar een functie elastisch is wordt bepaald door de volgende voorwaarde:
f is elastisch in x_0 a.s.a. de elasticiteit in x_0 in absolute waarde groter is dan 1 of nog a.s.a. de elasticiteit ofwel groter is dan 1 ofwel kleiner is dan –1.
In formulevorm: $\left|\frac{Ef}{Ex}(x_0)\right| > 1 \Leftrightarrow \frac{Ef}{Ex}(x_0) > 1$ of $\frac{Ef}{Ex}(x_0) < -1$

(a) $f(x) = \frac{x-1}{x+1}$

We berekenen dus eerst de elasticiteitsfunctie:

$$\frac{Ef}{Ex}(x) = x\left(\ln(f(x)\right)' = x(\ln(x-1) - \ln(x+1))'$$
$$= x\left(\frac{1}{x-1} - \frac{1}{x+1}\right) = x\frac{x+1-x+1}{x^2-1} = \frac{2x}{x^2-1}$$

De functie is elastisch als $\frac{Ef}{Ex}(x) > 1$ of als $\frac{Ef}{Ex}(x) < -1$. We lossen deze 2 ongelijkheden afzonderlijk op en nemen de **unie** (want er staat of) van de 2 oplossingenverzamelingen.

1^e^) $\frac{Ef}{Ex}(x) > 1 \Leftrightarrow \frac{2x}{x^2-1} > 1 \Leftrightarrow \frac{2x}{x^2-1} - 1 > 0 \Leftrightarrow \frac{2x - x^2 + 1}{x^2-1} > 0 \Leftrightarrow \frac{-x^2+2x+1}{x^2-1} > 0$

Oplossen van deze laatste ongelijkheid doen we door van het linkerlid de nulpunten te zoeken van de teller, van de noemer en hiermee de tekentabel op te stellen.

Nulpunten teller: $-x^2 + 2x + 1 = 0$, $D = 4 + 4 = 8$, dus: $x = \frac{-2 \pm 2\sqrt{2}}{-2} = 1 \pm \sqrt{2}$

Nulpunten noemer: $x = \pm 1$

Tekenverloop: $1 - \sqrt{2} \approx -0.4$, $1 + \sqrt{2} \approx 2.4$

x		-1		$1-\sqrt{2}$		1		$1+\sqrt{2}$	
$-x^2+2x+1$	-		-	0	+		+	0	-
x^2-1	+	0	-		-	0	+		+
$\frac{-x^2+2x+1}{x^2-1}$	-	|	+	0	-	|	+	0	-

Uit deze tabel volgt dat $\frac{-x^2+2x+1}{x^2-1} > 0$ a.s.a. $x \in \left]-1, 1-\sqrt{2}\right[\cup \left]1, 1+\sqrt{2}\right[$

2^e^) $\frac{Ef}{Ex}(x) < -1 \Leftrightarrow \frac{2x}{x^2-1} < -1 \Leftrightarrow \frac{2x}{x^2-1} + 1 < 0 \Leftrightarrow \frac{x^2+2x-1}{x^2-1} < 0$

Nulpunten teller: $x^2 + 2x - 1 = 0$, $D = 4 + 4 = 8$, dus: $x = \frac{-2 \pm 2\sqrt{2}}{2} = -1 \pm \sqrt{2}$

Nulpunten noemer: $x = \pm 1$

Tekenverloop: $-1+\sqrt{2} \approx 0.4,\ \ -1-\sqrt{2} \approx -2.4$

x		$-1-\sqrt{2}$		-1		$-1+\sqrt{2}$		1	
x^2+2x-1	+	0	-		-	0	+		+
x^2-1	+		+	0	-		-	0	+
$\dfrac{x^2+2x-1}{x^2-1}$	+	0	-	|	+	0	-	|	+

En dus is $\dfrac{x^2+2x-1}{x^2-1} < 0$ a.s.a. $x \in \left]-1-\sqrt{2},-1\right[\cup \left]-1+\sqrt{2},1\right[$

Unie van de 2 oplossingenverzamelingen geeft dus:

de functie *f* is elastisch voor $x \in \left]-1-\sqrt{2},-1\right[\cup \left]-1,1-\sqrt{2}\right[\cup \left]-1+\sqrt{2},1\right[\cup \left]1,1+\sqrt{2}\right[$

(d) $f(x) = \dfrac{1}{x^2-4}$

$$\frac{Ef}{Ex}(x) = x\left(\ln(f(x))\right)' = x(-\ln(x^2-4))'$$

$$= -x\left(\frac{2x}{x^2-4}\right) = -\frac{2x^2}{x^2-4}$$

De functie is elastisch als $\dfrac{Ef}{Ex}(x) > 1$ of als $\dfrac{Ef}{Ex}(x) < -1$.

1^e^) $\dfrac{Ef}{Ex}(x) > 1 \Leftrightarrow -\dfrac{2x^2}{x^2-4} > 1 \Leftrightarrow \dfrac{2x^2}{x^2-4} + 1 < 0 \Leftrightarrow \dfrac{3x^2-4}{x^2-4} < 0$

Nulpunten teller: $x = \pm\sqrt{\dfrac{4}{3}} \approx \pm 1.15$

Nulpunten noemer: $x = \pm 2$

x		-2		$-\sqrt{\frac{4}{3}}$		$\sqrt{\frac{4}{3}}$		2	
$3x^2-4$	+		+	0	-	0	+		+
x^2-4	+	0	-		-		-	0	+
$\dfrac{3x^2-4}{x^2-4}$	+	|	-	0	+	0	-	|	+

Dus is $\dfrac{3x^2-4}{x^2-4} < 0$ a.s.a. $x \in \left]-2,-\sqrt{\dfrac{4}{3}}\right[\cup \left]\sqrt{\dfrac{4}{3}},2\right[$

2^e^) $\dfrac{Ef}{Ex}(x) < -1 \Leftrightarrow -\dfrac{2x^2}{x^2-4} < -1 \Leftrightarrow \dfrac{2x^2}{x^2-4} - 1 > 0 \Leftrightarrow \dfrac{x^2+4}{x^2-4} > 0$

Nulpunten teller: geen
Nulpunten noemer: $x = \pm 2$

x	-2 2
x^2+4	+ + +
x^2-4	+ 0 - 0 +
$\dfrac{x^2+4}{x^2-4}$	+ | - | +

En dus is $\dfrac{x^2+4}{x^2-4} > 0$ a.s.a. $x \in \left]-\infty, -2\right[\cup \left]2, +\infty\right[$

Unie van de 2 oplossingenverzamelingen geeft:

de functie *f* is elastisch voor $x \in \left]-\infty, -2\right[\cup \left]-2, -\sqrt{\dfrac{4}{3}}\right[\cup \left]\sqrt{\dfrac{4}{3}}, 2\right[\cup \left]2, +\infty\right[$